

XXV. županijsko Natjecanje iz hrvatskoga jezika

29. rujna 2020.
sedmi (VII.) razred

zaporka

--	--	--	--	--	--

(peteroznamenasti broj i riječ)

broj bodova:

90	
----	--

Upute natjecateljima

1. Ispit se piše 90 minuta.
2. Prije rješavanja ispita treba pažljivo ispuniti listić sa zaporkom (čitljivo i pravopisno točno).
3. Natjecatelj zaporku treba napisati na manju i na veću omotnicu te na prvu stranicu ispita.
4. Ispitne zadatke treba pažljivo pročitati.
5. Treba pažljivo slijediti upute u zadatku.
6. Rješenja treba upisivati kemijskom olovkom crne ili plave boje na za to predviđena mjesta. Tinta se ne smije moći obrisati.
7. U ispitu nije dopušteno precrtavanje, ispravljanje i šaranje (ako postoje nedoumice pri oblikovanju točnih odgovora, treba se koristiti radnim papirom dobivenim od škole).
8. Odgovori ne smiju biti pisani tiskanim slovima.
9. Odgovori trebaju biti pravopisno i gramatički točni.
10. Nakon završetka pisanja ispit, radni papir i manju omotnicu treba staviti u veću omotnicu, koju treba predati članu Povjerenstva.
11. Nakon objave privremene ljestvice poretka natjecatelj ima pravo uvida u ispit i pravo na pismenu žalbu.

Želimo ti uspjeh na Natjecanju!

Županijsko povjerenstvo:

1. _____
(predsjednik Županijskoga povjerenstva)

2. _____
(član Županijskoga povjerenstva)

3. _____
(član Županijskoga povjerenstva)

1. Označi rednim brojevima slijed nastanka spomenika hrvatske pismenosti počevši od najstarijega.

- _____ Misal po zakonu rimskoga dvora
- _____ Branimirov natpis
- _____ Vinodolski zakon
- _____ Valunska ploča

4	
---	--

2. Dopuni tablicu traženim podacima.

ime i prezime autora djela	naslov djela
	Rječnik pet najuglednijih europskih jezika – latinskoga, talijanskoga, njemačkoga, dalmatinskoga i mađarskoga
	Blago jezika slovinskoga
	Kratka osnova horvatsko-slavenskoga pravopisa

3	
---	--

3. Zaokruži slovo uz točan podatak.

Hrvatski jezik postao je službenim jezikom Hrvatskoga sabora:

- a) 1843.
- b) 1830.
- c) 1847.
- d) 1835.

1	
---	--

8	
---	--

4. Napiši na crte pisanim slovima riječi otisnute velikim tiskanim slovima, prema pravilima o pisanju velikoga i malog početnog slova.

I ove se godine održava jedinstveno natjecanje za nagradu

_____.

EUROPSKO STABLO GODINE

Predstavnik _____ neobično je stablo ginka staro 242 godine.

LIJEPE NAŠE

Sugrađani ga nazivaju Adam jer u njegovoj sjeni raste i ženski primjerak stabla.

O zaljubljenim stablima brine se _____.

BJELOVARSKO-BILOGORSKA ŽUPANIJA

u suradnji sa _____.

ŠUMARSKIM FAKULTETOM SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

4	
---	--

5. Napiši točno riječi koje nisu u skladu s normama hrvatskoga jezika.

Ukazao se mladić u blistavu odjelu. Oko njega je treptjela zlatna kabanica kao zlatna zastava. Bilo je to bliještavilo kakvo nikada nisu vidili.

3	
---	--

7	
---	--

6. Upiši slovo č ili ć.

Š__u__urila sam se pod zidi__em u iš__ekivanju zvona. __eprkaju__i po torbi,
pokušavala sam se sjetiti u__itelji__inih uputa.

5	
---	--

7. Umetni zarez u rečenicu.

Bura hladni i suhi vjetar koji puše s Dinarskih planina na Jadransko more dobila je ime po Boreju bogu vjetra.

3	
---	--

8. Odvoji okomitim crtama izgovorne/naglasne cjeline u rečenici.

Došuljao se kao magla do krošnje za braćom te se skrio u granama.

6	
---	--

9. Prepiši zanaglasnice iz rečenice.

Sjećaš li se kako bi nam baka pričala bajke, a mi bismo uživali? To je nezaboravno, zar ne?

3	
---	--

10. Zaokruži naglašeni slog u imenicama.

- a) Radujem se putovanjima.
- b) Taj je put zaista neobičan.
- c) Otvorili smo prtljažnik.
- d) Želiš li suputnika?

4	
---	--

21	
----	--

11. Označi naglasak jednosložnim imenicama.

Dok je promatrao vrh planine, začuo je neobičan zvuk.

2	
---	--

U zadatcima od 12. do 14. odgovore napiši na crte.

12. Napiši vrstu istaknutih riječi.

„Mislio sam da si ti **najmudriji** od **trojice braće**, a eto ti **baš** i jesi najluđi. Da **si** poslušao **svoje** srce, ispao bi mudar.” Tako je govorio Svarožić dok je **zlovoljno** tresao glavom.

(prema I. Brlić Mažuranić: *Kako je Potjeh tražio istinu*)

najmudriji

trojice

braće

baš

si

svoje

zlovoljno

7	
---	--

13. Napiši zadane imenice u odgovarajućim oblicima te u zagradu napiši padež napisanih oblika imenica.

Sa svojom (mati)_____ () voljela sam posjećivati sajmove knjiga.
Radosno bismo zavirile u sve (kut) _____() i izgubile se u mnoštvu
izloženih knjiga. Različiti naslovi (bajka)_____ () zaokupljali su moju
pažnju. Privukla me je jedna polica na kojoj je pisalo: „Dobro je uvijek jače od svih
(zlo)_____.” ()

4	
---	--

13	
----	--

14. Napiši odgovarajući oblik zamjenice ona u akuzativu.

Čitali smo baš _____, a ne neku drugu bajku. Pročitali smo _____ za dva sata.

2	
---	--

15. Zaokruži slovo ispred rečenice u kojoj je upotrijebljen načinski prilog.

- a) Jabuku mi je pružilo lijepo stvorenje.
- b) Zaigrano dijete progovorilo je u snu.
- c) Potišteno sam oborio pogled i zaplakao.
- d) Bilo je to u davno vrijeme kada su zmajevi i ljudi bili prijatelji.

1	
---	--

16. Zaokruži slovo ispred rečenice u kojoj je točno upotrijebljena neodređena zamjenica.

- a) Svo selo radovalo se baki.
- b) Kakavgod on bio, bio je njezin sin.
- c) Ni s kim nije željela razgovarati.
- d) Jesi li iskim razgovarao?

1	
---	--

17. Napiši na crte zadani oblik pomoćnoga glagola biti.

Ono ne _____ baka kao što _____ bake.
(imperfekt) (prezent)

1	
---	--

5	
---	--

18. Napiši glagol tako da ga staviš u zadane oblike. Ne mijenjaj glagolsku osobu ni broj.

Okrenimo brod!

- a) prezent _____
- b) kondicional prvi _____
- c) futur prvi _____
- d) aorist _____

4	
---	--

19. Podcrtaj neprijelazni glagol u rečenici.

Djevojka priđe zdencu. Pokri oči rukama. Zaslijepi je svjetlost. U nju se zagleda krasno momče.

1	
---	--

20. Zamijeni svršene glagole vidskim parnjacima i napiši nove rečenice.

Legao bi prije svih. Nije spavao. Čitao bi priče. Ostali mu nisu zamjerili. Znali su da više uživa u čitanju nego u razgovoru.

2	
---	--

7	
---	--

21. Prepiši priložne oznake i odredi im vrstu.

Bjesomar je **s bjesovima** smislio kako će **najlakše** pridobiti Potjeha. **Do sada** je u Potjehu **više puta** prepoznao ljubav prema istini, pa ju je odlučio **silom** prekinuti.

(prema I. Brlić Mažuranić: *Kako je Potjeh tražio istinu*)

priložna oznaka	vrsta priložne oznake

5	
---	--

22. Zaokruži slovo ispred rečenice s imeničkim atributom.

- a) Bartol okupi vrsne graditelje.
- b) Bartol postade glavom obitelji.
- c) Sivi grad ispuni se ženskim smijehom.
- d) Bartol povede sinove u slavonske dvore.

1	
---	--

6	
---	--

23. Prepiši imenice u tablicu i odredi njihovu službu u rečenici.

Ujutro je dječak vratio ribaru zakrpano išarano jedro i sjeo na ogradu od dasaka.

imenica	služba u rečenici

10	
----	--

24. Zaokruži slovo ispred rečenice koja je nastala nizanjem.

- a) Kada dođe vrijeme, ostvarit će se proročanstvo.
- b) Nadala se, vjerovala im je.
- c) Da sam to znao ranije, pomagao bih joj.
- d) Nije čarolija, već smo se prevarili.

1	
---	--

11	
----	--

25. Preoblikuj neupravni govor u upravni tako da rečenica objašnjenja bude na drugom mjestu.

Ružica je rekla Adamu kako se Božja volja treba izvršiti.

1	
---	--

26. Zadatak ima dva dijela.

a) Prepiši rečenicu tako da upravni govor preoblikuješ u neupravni.

b) Imenuj vrstu zavisnosložene rečenice dobivene preoblikom.

Pomisli baka: „Provalit će se led poda mnom.”

Vrsta zavisnosložene rečenice: _____

2	
---	--

27. Imenuj vrstu zavisnosloženih rečenica.

a) Ne želim te lišiti stvari koje te na mene podsjećaju. _____

b) Vjerovao sam kako si ti najmudriji od braće. _____

c) Glas joj je da ugodnijega nema. _____

d) U Ružičinu se pogledu vidjelo da prihvaća svoju sudbinu. _____

4	
---	--

7	
---	--

28. Preoblikuj zadanu rečenicu tako da podcrtani rečenični dio zamijeniš odgovarajućom zavisnom surečenicom.

Vjernik se ne boji uroka.

1	
---	--

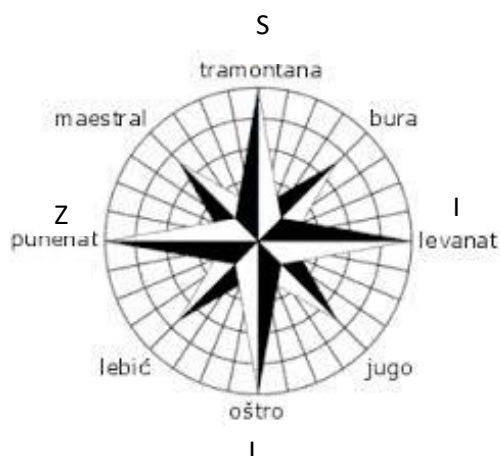
29. Zaokruži slovo ispred predikatne rečenice.

- a) Bijahu oni vesela čeljad što nikomu ne može nauditi.
- b) Već se zna što nas tamo očekuje.
- c) To nije bilo što nam je obećano.
- d) Baka je znala što joj je činiti.

1	
---	--

2	
---	--

Riješi zadatke 30., 31. i 32. koristeći se podacima iz teksta.

Ruža vjetrova grafički je prikaz smjera vjetra na nekome mjestu. Na zvjezdastome dijagramu, podijeljenome najčešće na 8 ili 16 smjerova, odgovarajućom su dužinom ili brojem označeni određeni smjerovi vjetra za izabranu lokaciju, koje se odnose na duže razdoblje (mjesec, godišnje doba ili godina).

Prema jakosti vjetrovi se nazivaju lahor, povjetarac, slab vjetar, umjeren vjetar, jak vjetar, olujni vjetar, orkanski vjetar i orkan. Mnogi lokalni vjetrovi u Hrvatskoj imaju posebna imena, od kojih su se neka sačuvala od davnine. Spisateljica Sunčana Škrinjarić u romanu *Marijana u ruži vjetrova* opisala je moć vjetrova: „Goropadni i divlji mogu začas opustošiti zemlju, a blagotvorni i umilni popravljaju nam raspoloženje i pomažu prirodi da se obnavlja.”

30. Kakvoga je oblika dijagram koji prikazuje smjer vjetrova?

1	
---	--

31. S koje strane svijeta puše lebić? Odgovori kraticom ili punim nazivom.

1	
---	--

32. Zaokruži slovo uz točan odgovor.

Prirodi će pomoći da se obnovi:

- a) jak vjetar
- b) povjetarac
- c) olujni vjetar
- d) orkan.

1	
---	--

3	
---	--